

TÜM BEL SEN CİNSEL TACİZE KARŞI POLİTİKA BELGESİ

AMAÇ

Cinsel taciz, cinsiyet ayrımcılığının bir parçasıdır toplumsal yaşamın her alanında sıklıkla karşımıza çıkmaktadır. Cinsel taciz, maruz kalanlar açısından doğurduğu olumsuz sonuçlardan dolayı suç kapsamında değerlendirilmekte ve ceza konusu edilmektedir. Taciz suçu daha çok kadınlara karşı bir ayrımcılık biçimi olarak işlenmekle birlikte, farklı cinsiyet kimlikleri ve cinsel yönelim sahiplerine de yöneltilmektedir.

Bu politika belgesinin amacı, cinsel tacizden arınmış bir toplum yaratılması için Tüm Bel Sen'in nasıl bir tutuma sahip olduğunun tüm kamuoyuyla paylaşılması ve konuyla ilgili mücadele kararlılığımızın ifade edilmesidir. Tüm Bel Sen bu politika belgesi ile cinsel tacize karşı farkındalığın artması için çaba göstermeye, bu tür olayların engellenmesine, bu konudaki beyanlar söz konusu olduğunda, ilkesel tutum almaya hazır olduğunu bildirmektedir.

Bu politika belgesinin amacı, cinsel taciz ve cinsel saldırıdan arınmış bir çalışma ortamı yaratılmasına yönelik Tüm Bel Sen'in ilkelerini belirlemek ve düzenlemeleri tanıtmaktır. Bu politika belgesiyle KESK 'e bağlı iş kolu olarak Tüm Bel Sen, cinsel taciz konusunda farkındalığın artması için çaba göstermeye, bu tür olayların engellenmesine, bu tür iddialar ve şikâyetler söz konusu olduğunda etkin bir soruşturma mekanizması işletmeye hazır olduğunu beyan eder. Tüm Bel Sen ve bağlı şubeleri disiplin kurullarının insan hakları ve toplumsal cinsiyet konularında eğitim almasını sağlar.

Tüm Bel Sen, kendi bünyesinde, bağlı şubelerde ve örgütlü bulunduğu iş yerlerinde, cinsel tacize karşı duyarlık yaratmayı ve **cinsel tacizi yaşayanlarla dayanışmayı**, kendi bünyesinde ve bağlı şubelerde çalışanlar söz konusu olduğunda, bu konudaki her türlü iddia ve şikâyetleri titizlikle gündemine almayı ve ilgili kurullarında etkin bir şekilde takip etmeyi taahhüt etmektedir.

Bu politika belgesi, cinsel tacizin yaşanmadığı bir toplumsal ortamın yaratılmasına katkıda bulunmayı ve bu tür olayları engellemeyi amaçlamaktadır.

Ancak belgenin amacı, bireyler arasındaki ilişkileri sıkı bir disipline sokmak, rızaya dayalı ilişkileri önlemek, belirli bir cinsel ahlakı dayatmak, ifade özgürlüğünü ve özgür tartışma ortamını engellemek değildir. Bu belge, asıl olarak yukarıda belirtildiği gibi cinsel tacize karşı farkındalık yaratmayı, taciz sayılabilecek davranışları engellemeyi ve **cinsel tacizi yaşayanlarla dayanışmayı** amaçlamaktadır. Ayrıca bu belge, cinsel tacize uğrayanların, kendilerini daha net ifade etmelerini güçlenmelerini sağlamayı amaçlar.

KAPSAM

Belgede yer alan hükümler Tüm Bel Sen bünyesinde çalışanları ve üyelerini kapsar.

TANIMLAR

Cinsel Taciz

Taciz; kişinin sahip olduğu özelliklere (din, dil, etnik köken, cinsiyet, ırk, yaş, cinsel yönelim, cinsiyet kimliği vb.) yönelik küçük düşürücü, aşağılama, saldırı ve/veya hakaret içeren her türlü sözlü, fiziksel ve görsel davranışlardır. *Tacizi belirleyen unsur niyet değil, diğer kişinin üstünde bıraktığı etkidir*

Cinsel taciz ise bir kişinin kendi isteği dışında cinsel içerikli tekliflere, şakalara, hakaretlere ve/veya bunları içeren görsel, sözlü ya da fiziksel davranışlara maruz kalmasıdır. Türk Ceza Kanunu'nda cinsel taciz suçunu tanımlayan 105. maddenin gerekçesi cinsel tacizi "kişinin vücut dokunulmazlığının ihlali niteliği taşımayan cinsel davranışlar" olarak tanımlamaktadır. Cinsel taciz kişiyle vücut teması bulunmadan yapılan ve rızaya dayalı olmayan, cinsel içerikli söz, tavır veya diğer davranış biçimlerini içerir. Olayın gerçekleştiği ortama ve "bağlam"a göre, ısrarla tekrarlanan eylemler ya da bir tek eylem cinsel taciz olarak değerlendirilir. "Süreklilik" önkoşul değildir.

Cinsel taciz farklı biçimde gerçekleşebilir ve birçok kez kişiler maruz kaldıkları davranışın taciz olduğunun farkına varamayabilir.

- Cinsiyete yönelik taciz: Herhangi bir cinsel eylem içermeyen ama kişilerin cinsiyetine yönelik, sözlü, fiziksel veya simgesel olabilen tutumlardır
- Ortam tacizi: Bir bireyin **iş ve/veya sosyal yaşamdaki başarısına** zarar vermeyi hedefleyen her türlü sözlü ya da fiziksel cinsel içerikli davranışlar.
- Cinsel içerikli tehditler: Açık ya da örtük bir şekilde kişinin işiyle ilgili tehdit veya şantaj yoluyla kişiye yönelik istenmeyen cinsel davranışlarda bulunmak ya da kişiyi cinsel davranışlarda bulunmaya mecbur bırakmak cinsel içerikli tehditlerin içine girer.
- İstenmeyen cinsel ilgi veya yakınlık: Kişiye yöneltilen ama kişi tarafından karşılık verilmeyen ve istenmeyen uygunsuz cinsel davranışların tümüdür. Bu davranışlar cinsel içerikli söylemler gibi sözel veya istenmeyen dokunuşlar gibi fiziksel davranışları içerebilir.
- Cinsel taciz sözle (cinsel içerikli söz atma), yazıyla (mektupla, cep telefonu ile mesaj atarak, e-mail vasıtasıyla cinsel içerikli beyanlarda bulunma veya cinsel ilişki teklifinde bulunma) veya işaret veya vücut parçalarının kullanılması yoluyla (cinsel çağrışımlı hareketlerde bulunma) gerçekleştirilebilir.

- Yukarıda tanımlanan davranışlar ya da yaratılan olumsuz ortamlar kendilerine yöneltmiş olmasa bile, bu kişilerin işteki başarılarının olumsuz yönde etkilendiği durumlarda da taciz söz konusudur.

Temel kıstas tacizi gerçekleştiren kişinin bedenine herhangi bir koşulda temas etmemesidir. Bireyin bedenine herhangi bir temas söz konusu olduğunda, hareket cinsel taciz yerine cinsel saldırı olarak nitelendirilir.

İşyerinde Cinsel Taciz

İş yerinde cinsel taciz, kişinin istenmeyen sözlü, fiziksel ya da görsel cinsel davranışlara çalışma ortamında maruz kalmasıdır.

- İki taraf arasında güç eşitsizliğinin olması, bir tarafının diğerine bağımlı/mecbur olması ve sosyal hiyerarşi cinsel tacize zemin hazırlayan önemli unsurlar olsa da iş yerinde cinsel tacize her çalışan uğrayabilir. Tacizde bulunan birey; işveren ya da çalışan olabildiği gibi tacize uğrayan kişi aynı cinsiyetten, üst kademededen ya da alt kademededen olabilir.
- Cinsel içerikli teklifi kabul etmediği takdirde kişinin iş hayatıyla ilgili bedeller ödeyeceği, kabul ettiği takdirde ise hak etmediği kazançlar sağlayacağını açık olarak söylendiği veya ima yoluyla belirtildiği durumlarda iş yerinde cinsel taciz kapsamına girer.
- İş yerlerinin hiyerarşik yapılanması ve güç eşitsizliği daha düşük konumdaki kişilerin; ataerkil yapılanma ve işyerinde üst yönetim düzeylerinde genelde erkek çalışanların olması ise kadınların iş yerindeki cinsel tacize daha sık hedef olmasına sebep olmaktadır.

İLKELER

- Tüm Bel Sen, üyeleri ve çalışanları arasında ırk, dil, din, cinsiyet, cinsel kimlik ve cinsel yönelime dayalı ayrım yapmaz.
- Cinsel taciz yasaların belirlediği dar çerçevede değil, insan hakları ihlali boyutuyla değerlendirilir.
- Tüm Bel Sen'in cinsel tacize karşı tutumunu aynı zamanda cinsiyete, cinsel kimlik ve cinsel yönelime dayalı ayrımcılığa karşı tutumunun bir sonucudur.

Gizlilik İlkesi

Tüm Bel Sen cinsel taciz beyanlarının ele alınmasında, tüm aşamalarda başvuru sahibi kişi ve şikâyet edilen kişinin özel hayatlarının gizliliği ilkesine uygun davranacaktır.

Gizlilik ilkesi, özellikle cinsel taciz beyanlarının, ihtilaf halindeki kişilerin özel yaşamlarıyla ilgili ayrıntıların sosyal ortama taşınmadan çözüme kavuşturulabilmesi ve netleştirilebilmesi açısından da önem taşımaktadır.

Beyan

Cinsel taciz çoğu zaman iki kişi arasında geçen ve kanıtlaması zor olan bir olgudur ki bu durum, tacize uğrayanları suskun kalmaya itmekte ve dolayısıyla tacize uygun bir ortam yaratmaktadır. Disiplin Soruşturmasının başlatılması için süre koşulu aranmaksızın "Bireyin beyanı" esas olarak kabul edilecektir.

Bu belge Tüm Bel Sen'in disiplin kurulu yönetmeliğinin oluşturulması ve bu tür durumların ele alınmasında referans niteliğindedir.